

Проект рішення підготували:
Голова комісії – Л.А. Мартинець
Члени комісії: Ю.О. Бохонкова, А.М. Поляков

О.В. Поркуян
2024 р.

РІШЕННЯ
Вченої ради Східноукраїнського національного
університету імені Володимира Даля

26.04.2024 р.

м. Київ

Протокол № 9

*Про стан роботи та перспективи розвитку
факультету економіки і управління*

Заслухавши та обговоривши доповідь декана факультету економіки і управління Івченка Є.А., Вчена рада відмічає, що робота факультету економіки і управління за стратегічними напрямками діяльності проводиться відповідно до чинного законодавства, нормативних документів Міністерства освіти і науки України, Статуту університету, Стратегії розвитку СНУ ім. В. Даля: відновлення для майбутнього (2024-2027), стандартів та норм Європейського простору вищої освіти та інших нормативних документів університету.

Факультет економіки і управління (створений наказом ректора Університету від 01 листопада 2021 р. № 311/1 на базі Навчально-наукового інституту економіки та управління) є структурним підрозділом Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Структура факультету економіки і управління

До складу факультету економіки і управління входять 5 кафедр: кафедра економіки і підприємництва (завідувачка – д.е.н., професор Семененко І.М.); кафедра обліку і оподаткування (завідувачка – д.е.н., професор Ключ Ю.І.); кафедра фінансів та банківської справи (завідувачка – д.е.н., професор Костирко Л.А.); кафедра публічного управління, менеджменту та маркетингу (завідувачка – д.е.н., професор Хандій О.О.); кафедра міжнародної економіки і туризму (завідувач – д.е.н., професор Д'яченко Ю.Ю.).

Стратегічний пріоритет 1.
Якість викладання і навчання

Факультет економіки і управління здійснює підготовку бакалаврів та магістрів за денною і заочною (дистанційною) формами здобуття освіти за такими напрямками і спеціальностями.

За першим бакалаврським рівнем: 051 «Економіка»; 071 «Облік і оподаткування»; 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»; 073 «Менеджмент»; 075 «Маркетинг»; 076 «Підприємництво та торгівля», 241 «Готельно-ресторанна справа»; 242 «Туризм і рекреація»; 292 «Міжнародні економічні відносини».

За другим магістерським рівнем: 051 «Економіка»; 071 «Облік і оподаткування»; 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»; 073 «Менеджмент»; 075 «Маркетинг»; 076 «Підприємництво та торгівля»; 242 «Туризм і рекреація»; 281 «Публічне управління та адміністрування»; 292 «Міжнародні економічні відносини».

Сертифікати за освітніми програмами діють до 2026 і 2027 рр., за всіма вже відбувається підготовка до акредитації: сформовані групи забезпечення; проектні групи; затверджені керівники проектних груп та гаранті. Якісний склад кафедр за всіма освітніми програмами відповідає нормативним вимогам.

За третім освітньо-науковим рівнем – доктор філософії: 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент». Освітня програма третього рівня (доктор філософії) 073 «Менеджмент» акредитована до 2027 року.

Освітній процес на факультеті економіки і управління забезпечують 54 викладача. Серед них – 17 докторів наук, проф. (31,5%), 34 кандидати наук, доц. (62,9%) та 3 без наукових ступенів і вчених звань (5,6%). Якісний склад викладачів по кафедрах наведено у табл. 1.

Таблиця 1

**Якісний склад викладачів
факультету економіки і управління**

Кількість викладачів за штатним розкладом	з них працюють													
	на постійній основі							за сумісництвом						
	Разом		у тому числі						у тому числі					
			Доктори наук / професори		Канд. наук / доценти		Без наук. ступ. і вчених звань		Разом		Доктори наук / професори		Канд. наук / доценти	
осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	
Кафедра економіки і підприємництва														
14	13	93	4	29	7	50	2	14	1	7	-	-	1	7
Кафедра обліку і оподаткування														
10	9	90	1	10	8	80	-	-	1		1	10	-	-
Кафедра фінансів та банківської справи														
7	7	100	2	29	5	71	-	-	-	-	-	-	-	-
Кафедра публічного управління, менеджменту та маркетингу														
16	9	56	2	12	7	44	-	-	7	44	3	19	4	25
Кафедра міжнародної економіки і туризму														
7	6	86	4	58	1	14	1	14	1	14	-	-	1	14
Усього														
54	44	82	13	24	28	52	3	6	10	18	4	7	6	11

Контингент здобувачів вищої освіти на факультеті економіки і управління за даними ЄДЕБО становить на 10 квітня 2024 року 772 особи, у т.ч. 534 – за денною і 238 – за заочною формами здобуття освіти.

Кількість здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальностями факультету економіки і управління по кафедрам представлено у табл. 2.

Таблиця 2

Кількість здобувачів вищої освіти факультету економіки і управління *

Кафедра	Освітній ступень (рівень) та форма здобуття освіти		Бакалаври		Магістри		Усього
	денна	заочна	денна	заочна			
Кафедра економіки і підприємництва	118	30	17	12	177		
Кафедра обліку і оподаткування	67	34	12	20	133		
Кафедра фінансів та банківської справи	52	27	8	5	92		
Кафедра публічного управління, менеджменту та маркетингу	78	47	81	63	269		
Кафедра міжнародної економіки і туризму	59	22	8	12	101		
Усього	374	160	126	112	772		

* – дані на 10 квітня 2024 року

Динаміку кількості здобувачів вищої освіти за останні три навчальні роки представлено у табл. 3.

Таблиця 3

Кількість здобувачів вищої освіти факультету економіки і управління

Навчальний рік	2021-2022*	2022-2023*	2023-2024*
Форма здобуття освіти			
Денна форма здобуття освіти	312	432	590
Заочна форма здобуття освіти	428	332	342
Усього	740	764	932

* – відповідно до форми державного статистичного спостереження № 2-3 нк

За останні два роки спостерігається позитивна динаміка вступу на спеціальності факультету. Здебільшого, це пов'язано з умовами вступу та прийнятної цінової політики університету. Частково збільшення контингенту відбулось за рахунок переведення здобувачів вищої освіти до факультету економіки і управління за результатами реорганізації факультету міжнародних відносин та аграрного факультету.

Організація системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти на факультеті економіки і управління здійснюється на таких рівнях: перший – здобувачі вищої освіти; другий – кафедра (керівники (гаранти) освітніх програм, викладачі, куратори академічних груп); третій – факультет (декан/заступник декана, методична комісія, вчена рада, студентська рада факультету).

Для підвищення якості та актуалізації щорічно кафедрами факультету переглядаються освітні програми відповідних спеціальностей. Процедура перегляду затверджується методичною комісією та вченою радою факультету. Для підвищення якості освіти, що надається факультетом проводяться опитування (анкетування) здобувачів вищої освіти щодо якості викладання та освітньої діяльності загалом.

Навчальна робота на факультеті ведеться відповідно до освітніх програм бакалаврів і магістрів, навчальних планів напрямів та спеціальностей. Зміст навчання покращується за рахунок удосконалення змісту дисциплін, впровадження в освітній процес сучасних інформаційних технологій, залучення здобувачів вищої освіти до наукової роботи, їхньої участі у проектній роботі та проходженні практики. Усі навчальні дисципліни кафедр факультету забезпечені силабусами та робочими програмами дисциплін. Зміст робочих програм повністю відповідає освітнім програмам спеціальностей. Поповнення навчально-методичного забезпечення проводиться шляхом видання підручників, навчальних посібників, конспектів лекцій, методичних вказівок.

Відповідно до наказу МОН України від 15.10.2019 р. № 1296 ряд спеціальностей факультету економіки і управління було включено до пілотного проєкту з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти за спеціальностями 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 075 «Маркетинг». Станом на 10 квітня 2024 року на факультеті за дуальною формою освіти навчається 17 здобувачів вищої освіти.

Динаміку кількості здобувачів вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти за останні три роки представлено у табл. 4.

Таблиця 4

Кількість здобувачів вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти

Кафедра	Рік,	2021	2022	2023
Економіки і підприємництва		2	2	7
Обліку і оподаткування		4	7	5
Фінансів та банківської справи		4	5	5
Публічного управління, менеджменту та маркетингу		3	10	15
Міжнародної економіки і туризму		-	-	1
Усього		13	24	33

За останні роки спостерігається тенденція зниження успішності та якості здобувачів вищої освіти по факультету економіки і управління, це пов'язано з об'єктивними причинами: війна з РФ та переміщення нашого університету.

Успішність здобувачів вищої освіти денної форми (бакалавр, магістр) за результатами підсумкового семестрового контролю за 3 роки наведено в табл. 5.

Таблиця 5

Успішність здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти

Показник	Навчальний рік, семестр	2020-2021		2021-2022		2022-2023	
		осінній семестр	весняний семестр	осінній семестр	весняний семестр	осінній семестр	весняний семестр
Успішність, %		69	71	72	70	64	62
Якість, %		45	47	45	43	41	38
Відмінники, %		10	11	10	9	8	7
Призначено стипендій, %		43	44	43	41	41	40

Аналіз успішності здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти за останні три роки показує, що всі показники знаходяться на високому рівні: рівень успішності – у середньому за три роки становить 65%; рівень якості – у середньому за три роки – 42%; рівень відмінників – у середньому за три роки – 9%; рівень призначення стипендій – у середньому за три роки – 42%.

Факультет активно працює над розбудовою сталої системи залучення експертів-практиків та підприємств-стейкхолдерів до проведення занять (зокрема, було залучено представників таких підприємств, як Центр фінансової освіти «Активітіс», Група полімерних компаній «ТАНА», ТОВ «Венбест», ТОВ «Контакт П», ТОВ «Торговий дім Р-ТРЕЙД», Туристична фірма «Пілігрим-М» та інш.).

Студенти факультету економіки і управління є стипендіатами академічних стипендій Президента України та Кабінету Міністрів України. Так, у 2024 році студентці спеціальності 073 «Менеджмент» Бабік Ксенії призначено стипендію Президента України.

Стратегічний пріоритет 2.

Збереження та розвиток наукового потенціалу

Збереження та розвиток наукового потенціалу є пріоритетним напрямом діяльності факультету. Науковці факультету економіки і управління проводять наукові дослідження з пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, як у рамках другої половини робочого дня викладача згідно з тематичним планом університету, так і за держбюджетними НДР.

Кафедрами факультету економіки і управління в 2019-2021 р.р. виконувалась НДР за держбюджетною темою ДН-03-19 (№ держреєстрації: 0119U100436) «Теоретико-методологічні основи управління для забезпечення сталого розвитку на регіональному рівні в умовах гібридних загроз та постконфліктної трансформації» під керівництвом д.е.н., проф. Ключ Ю.І., відповідальний виконавець д.е.н., проф. Івченко Є.А.

Пошук додаткових джерел фінансування науковцями факультету за звітні 2021-2023 р.р. проводився через участь у різних конкурсах проєктів:

- на конкурс проєктів, фінансування яких здійснюється за рахунок коштів державного бюджету подано 3 проєкти (у 2021 р. – 1, у 2023 р. – 2);
- на конкурс Національного фонду досліджень України «Наука для безпеки людини та суспільства» подано 1 проєкт (у 2021 р. – 1);
- на конкурс спільних українсько-латвійських наукових проєктів подано 1 проєкт (у 2022 р. – 1);
- на конкурс проєктів молодих науковців, фінансування яких здійснюється за рахунок державного бюджету подано 1 проєкт (у 2022 р. – 1).

Проте жодний з проєктів не отримав фінансування за результатами конкурсного відбору.

Для збільшення обсягу надходжень до спеціального фонду університету колектив факультету активно налагоджує співпрацю з суб'єктами господарювання. Науково-дослідні роботи за господарчими договорами з підприємствами у 2021-2023 р.р. виконувались на всіх кафедрах факультетах (таблиця 6).

Фактичний обсяг надходження коштів до спеціального фонду університету за господарчими договорами кафедрами факультету економіки і управління за 2021-2023 н.р. становить 372,068 тис. грн. (у 2021 р. – 50,0 тис. грн.; у 2022 р. – 153,068 тис. грн.; у 2023 р. – 169 тис. грн.).

Таблиця 6

Обсяг надходжень до спеціального фонду університету кафедрами факультету економіки і управління за 2021-2023 н.р.

Назва кафедри	Фактичне надходження за 2021, тис.грн	Фактичне надходження за 2022, тис.грн	Фактичне надходження за 2023, тис.грн
кафедра економіки і підприємництва	15,0	22,0	70,0
кафедра обліку і оподаткування	-	12,0	25,0
кафедра публічного управління, менеджменту та маркетингу	10,0	107,068	44,0
кафедра фінансів та банківської справи	12,0	12,0	25,0
кафедра міжнародної економіки і туризму	-	-	5,0
разом за господарчими договорами	50,0	153,068	169,0
у тому числі грантова діяльність	-	-	520,0
Разом по факультету	50,0	153,068	689,00

Співробітниками факультету в межах співпраці Центру регіональної безпеки СНУ ім. В. Даля з Центром інформації та документації НАТО в Україні в 2022 році залучено надходження коштів за НДР у розмірі 97,068 тис. грн.

За участю факультету за міжнародним науковим проектом Горизонт HEI4S3-RM фактичне надходження коштів становило 520 тис. грн. (загальна сума проекту – 1520,0 тис. грн.).

У 2021 та 2022 роках факультет економіки та управління посідав II місце за результатами рейтингу з наукової діяльності серед факультетів університету.

Активну участь у науковій діяльності факультету економіки і управління беруть здобувачі вищої освіти. Під керівництвом викладачів здобувачами вищої освіти факультету опубліковано за 2021-2023 н.р. 60 статей та 222 тези.

На факультеті систематизовано роботу з підготовки здобувачів вищої освіти до участі в олімпіадах та конкурсах наукових робіт. За результатами I туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у 2023/2024 році рекомендовано для подання 32 наукові роботи на II-й тур (у 2022/2023 р. – 30; у 2021/2022 р. – 41). Але проведення II етапу конкурсу та підведення підсумків МОН України було скасовано у зв'язку з воєнним станом.

Протягом 2021-2023 н.р. здобувачі вищої освіти були переможцями всеукраїнських конкурсів наукових робіт, зокрема:

Катерина Горбас – Диплом I-го ступеня Всеукраїнський конкурс наукових студентських робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук у Державному університеті «Одеська політехніка» 2021 н.р. зі спеціалізації «Управління у сфері економічної конкуренції» (науковий керівник – к.е.н., доц. Чорна О.Ю.);

Катерина Горбас – Диплом III-го ступеня Всеукраїнський конкурс наукових студентських робіт у Державному університеті «Одеська політехніка» у 2021 н.р. зі спеціалізації «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» (науковий керівник – к.е.н., доц. Кривуля П.В.);

Поліна Чала – Диплом III-го ступеня III Всеукраїнського конкурсу наукових робіт здобувачів та молодих вчених 2023 р. у Державній установі «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова Національної академії наук України» за спеціальністю «Управління фінансово-економічною безпекою» (науковий керівник – к.е.н., доц. Христенко Л.М.);

Дмитро Мосійчук – Диплом III-го ступеня II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт 2022 р. за спеціальністю «Гендерні дослідження» (науковий керівник – д.е.н., проф. Хандій О.О.).

Узагальнені результати наукової діяльності кафедр факультету за 2021-2023 н.р. представлено у табл. 7.

Таблиця 7

**Результати наукової діяльності кафедр
факультету економіки і управління за 2021-2023 н.р.**

Назва видавничої наукової пропозиції	Кафедра економіки і підприємництва	Кафедра публічного управління, менеджменту та маркетингу	Кафедра обліку та оподаткування	Кафедра фінансів та банківської справи	Кафедра міжнародної економіки і туризму
Опубліковано робіт усього,	199	250	135	114	65
у тому числі:					
- наукові публікації у фахових виданнях	94	120	58	39	34
- наукові публікації у закордонних виданнях	22	39	12	11	22
- монографій	1	-	-	1	-
- підручників, навчальних посібників	2	5	2	1	-
- тез доповідей в Україні*	77	82	63	59	9
- тез доповідей за кордоном*	3	4	-	3	-
З них, публікацій, які входять до Міжн. наукометричних БД (Web of Science, Scopus).	14	31	7	8	12
Кількість опублікованих статей за участю студентів	16	18	6	6	14
Кількість опублікованих тез за участю студентів	61	93	21	40	7

* інформація про тези в 2021 році не збиралась

Щорічно кафедри факультету економіки і управління проводять Всеукраїнські та Міжнародні науково-практичні конференції за участю наукової спільноти, ділових шкіл, місцевих органів влади, громадських організацій:

- Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти та молодих вчених «Цілі сталого розвитку: проблеми і можливості досягнення в Україні та світі» (кафедра економіки і підприємництва);

- Міжнародна науково-практична конференція «Обліково-аналітичне та організаційно-економічне забезпечення розвитку місцевих громад» (спільно кафедра обліку і оподаткування та кафедра економіки і підприємництва);

- Міжнародна науково-практична конференція «Пріоритети розвитку фінансової системи: традиції, моделі, перспективи» (спільно кафедра фінанси та банківська справа і кафедра публічного управління, менеджменту та маркетингу);

- Міжнародна науково-практична конференція «Використання інформаційних технологій для оптимізації процесів виробництва сільськогосподарської продукції та управління підприємствами» (Агро-ІТ) (факультет є співорганізатором).

Факультетом економіки і управління здійснюється систематична співпраця з Інститутом економіко-правових досліджень НАН України та Інститутом промисловості НАН України щодо вирішення актуальних для країни завдань, що знаходять відображення в освітніх програмах, які викладаються на факультеті. З відповідними установами підписані договори про співпрацю для встановлення ділових взаємовигідних відносин з наукової, освітньої та організаційної діяльності щодо підвищення якості науково-дослідних робіт, підготовки фахівців та інформованості сторін.

На факультеті двічі на рік виходить друком збірник наукових праць «Вісник СНУ ім. В. Даля. Серія «Економічні науки»», який індексується у Міжнародній наукометричній базі даних «Index Copernicus International» (Польща). Науковці факультету є членами редакційних колегій університетських видань «Часопис економічних реформ» та «Наукові вісті Далівського університету».

Підготовка кадрів вищої кваліфікації здійснюється на всіх кафедрах факультету. На кафедрах факультету навчається 6 докторантів та 103 аспіранти. На факультеті діє спеціалізована вчена рада з захисту дисертацій Д 29.051.01 (голова ради – проф. Бузько І.Р.) з правом прийняття до розгляду докторських (кандидатських) дисертацій. За останні три роки за підсумками наукових досліджень співробітниками та здобувачами захищено 2 докторські дисертації та 3 дисертації на здобуття ступеня доктора філософії.

Стратегічний пріоритет 3.

Розвиток університетської спільноти та взаємодії з громадою

Факультет економіки і управління має глибоке історичне підґрунтя, що пов'язане безпосередньо з розвитком університету та України. Факультет поєднує декілька освітніх та наукових шкіл економістів-далівців, історію становлення довжиною в не одне десятиріччя, майже 50 років розвитку економічної науки відбувається поряд з університетом.

Розвиток університетської спільноти та взаємодії з громадою на факультеті економіки і управління реалізується за відповідними напрямками:

- розвиток ефективної системи врядування;
- взаємодія з громадою: підтримка існуючих та формування нових сталих відносин з партнерами;
- сприяння розвитку студентського самоврядування.

Академічне середовище факультету налаштоване на підтримку та зростання академічної та наукової свободи, мобільності, доброчесності, рівності можливостей та інклюзії, людської гідності, відкритості. Окрім цього, факультетська спільнота бере активну участь у процесах стратегування, врядування, поділяє та керується цінностями університету в своїй діяльності.

Факультет економіки і управління об'єднує викладачів, науковців, здобувачів вищої освіти, працівників, випускників, які поважають і розвивають професійні, наукові, культурні традиції факультету та університету загалом. З цією метою співробітники факультету беруть активну участь в діяльності та розбудові центрів розвитку компетентностей, таких як:

1. Ресурсний центр зі сталого розвитку (керівник – проф. Семененко І.М.).
2. Центр розвитку SOFT SKILLS (керівник – доц. Ткаченко Н.Е.).
3. Центр регіональної безпеки (керівник – проф. Овчаренко Є.І.).
4. Центр фінансової грамотності (керівник – доц. Тищенко О.І.).
5. Аналітичний центр (керівник – доц. Маслош О.В.).

Ресурсний центр зі сталого розвитку займається просуванням цілей сталого розвитку серед молоді та інших зацікавлених осіб. За час існування Ресурсний центр зі сталого розвитку був організатором гостьових лекцій, квестів зі сталого розвитку, щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих вчених «ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ:

проблеми і можливості досягнення в Україні та світі» (протягом семи років), підготовці звіту університету зі сталого розвитку та проведення інших активностей.

Діяльність *Центру розвитку SOFT SKILLS* спрямовано на формування універсальних надпрофесійних навичок важливих для кожної молодої людини, навичок, які дозволять бути більш впевненими у майбутньому й успішними, більш результативними, стійкими і здатними до змін та інновацій. Розвиток SOFT SKILLS молоді проводиться шляхом неформального навчання, проведення курсів, тренінгів, семінарів, вирішення кейсів з використанням активних та інтерактивних методів навчання.

Метою діяльності *Центру регіональної безпеки* є забезпечення потреб школярів, здобувачів, співробітників у формуванні та використанні навичок створення навколо себе безпечного середовища існування, безпечного виконання професійних обов'язків під час подальшої професійної діяльності та безпечного професійного розвитку. В межах співпраці Центру регіональної безпеки СНУ ім. В. Даля з Центром інформації та документації НАТО в Україні успішно реалізовано проєкт «Підтримка у створенні та продовженні роботи Центру регіональної безпеки» у 2022 р., яким передбачається інформування здобувачів, викладачів та громадськості про питання регіональної та національної безпеки.

За час існування *Центру фінансової грамотності* студенти та школярі брали активну участь у багатьох заходах, що проводилися в рамках підвищення фінансової грамотності. Так, щорічно проводяться заходи, присвячені «Дню заощаджень», Всесвітньому тижню грошей «Global money Week», кібербезпеці «Шахрай, гудбай», що були ініційовані Національним банком України. Студенти та школярі постійно брали активну участь у заходах, що проводяться Центром корпоративної та соціальної відповідальності (м. Київ) в рамках підписаного Меморандуму про співробітництво з нашим Університетом: хакатон «Грошофаги та як їх приборкати» та конкурси «Фінансова грамотність» за підтримки Київської економічної школи та компанії Visa.

Метою діяльності *Аналітичного центру* є розвиток аналітичних компетентностей і критичного мислення у здобувачів та співробітників. Представники команди Аналітичного центру СНУ ім. В. Даля в квітні 2023 взяли участь у дистанційній роботі круглого столу «Збитки підприємств: як зафіксувати і обстежити пошкодження зруйнованого майна та оцінити реальні збитки та упущену вигоду бізнесу», який провели Український союз промисловців і підприємців та Українське товариство оцінщиків. У червні 2023 представники Аналітичного центру СНУ ім. В. Даля взяли участь у розширеному засіданні Антикризисового штабу стійкості економіки в умовах воєнного стану, організованому Українським союзом промисловців і підприємців.

Факультет бере активну участь у розбудові активної взаємодії з громадами та підтримки існуючих та формування нових сталих відносин з партнерами (органи влади, органи місцевого самоврядування, бізнес-організації, громадські організації тощо). За результатами запровадження системи співпраці зі стейкхолдерами (спільні проєкти та заходи, експертна підтримка тощо) протягом 2021-2023 р.р. заключено більше 20 договорів про наукове консультування та меморандумів про співпрацю (ТОВ «Компанія Транспеле», ПрАТ «Севєродонецьке науково-виробниче об'єднання «Імпульс», ТОВ «Мережа Еко Мийок», КНП ЛОР «Луганська обласна дитяча клінічна лікарня», ТОВ «Клініка відновлення зору ВІЗІУМ», ТОВ «НВП «Вольтен», ПрАТ «ВІТРЯНИЙ ПАРК ОЧАКІВСЬКИЙ», ТОВ «АГРІАНАЛІТИКА», ТОВ «АГРООРГ», ТОВ «ІМПЕКС ЛОГІСТИК» тощо.)

Зокрема, факультетом було ініційовано підписання меморандуму між СНУ ім. В. Даля та Агентством міжнародного співробітництва Асоціації муніципалітетів Нідерландів – VNG International. У рамках підписаного меморандуму викладачі і здобувачі факультету були долучені до розробки планів відновлення і розвитку чотирьох територіальних громад України, які безпосередньо постраждали від активних бойових дій та були звільнені від тимчасової окупації: Херсонської міської, Бериславської міської, Високопільської селищної територіальних громад Херсонської області та Очаківської міської територіальної громади Миколаївської області. Також у рамках підписаного меморандуму між СНУ ім. В. Даля, Севєродонецькою міською територіальною громадою та Севєродонецьким агентством інвестицій і розвитку викладачі факультету долучилися до розробки проєкту Програми комплексного відновлення Севєродонецької міської територіальної громади. У рамках проєкту, що фінансувався Міжнародним Фондом Відродження, викладачі долучались до розробки екологічних профілів Рубіжанської і Калуської міських громад.

З метою підвищення зацікавленості здобувачів у навчанні проводяться заходи, що передбачають залучення стейкхолдерів до організації та реалізації освітнього процесу: участь роботодавців у науково-практичних заходах, у вдосконаленні освітніх програм, в організації зустрічей студентів з потенційними роботодавцями. Такі зустрічі дають можливість ознайомити здобувачів з професійними компетентностями, потребами та вимогами сучасного ринку праці, мотивувати здобувачів до власного розвитку і самореалізації, що сприятиме їх подальшому працевлаштуванню.

У 2023 н.р. здобувачі факультету економіки і управління брали участь в екскурсійних заходах з іншими факультетами (завод з виробництва електродів ПрАТ «Плазматек» в с. Рудниця Вінницької обл.; стаді-тур на ТОВ Danico LLC у м. Черняхів Житомирської обл. тощо).

Слід підкреслити важливість співпраці органів студентського самоврядування та керівництва факультету. Студентське самоврядування на факультеті економіки і управління є не просто самостійним явищем, а виступає суттєвим компонентом усього освітнього процесу. Студентське самоврядування факультету є консультативно-дорадчим органом, що дозволяє більш повно враховувати пропозиції здобувачів під час вирішення питань у сферах освіти, соціального становлення, налагодження конструктивної взаємодії у вирішенні загальнофакультетських справ. Члени органів студентського самоврядування – активні учасники форумів, круглих столів, тренінгів, які проходять в Україні.

Виховна робота на факультеті економіки і управління здійснюється відповідно до концепції організаційно-виховної роботи серед здобувачів вищої освіти університету і передбачає інтелектуальний, національно-патріотичний, правовий, трудовий, економічний, морально-естетичний, художньо-естетичний напрями.

Стратегічний пріоритет 4. Інтернаціоналізація діяльності

На кафедрах факультету економіки і управління ведеться активна робота з інтернаціоналізації діяльності та міжнародного співробітництва у галузі наукових досліджень, стажування, спільних проєктів.

Інтернаціоналізація діяльності на факультеті економіки і управління реалізується за відповідними напрямами щодо:

- сприяння інтернаціоналізації освітнього середовища;
- упровадження міжнародної науково-дослідної діяльності і трансферу технологій для обміну сучасними досягненнями світової науки;
- розвитку європейської ідентичності та культивування європейських цінностей;
- розвитку співпраці з закордонними університетами та міжнародними організаціями заради сталого розвитку.

Поширення англійської мови на факультеті відбувається шляхом впровадження англійськомовних магістерських освітніх програм 071 «Облік і оподаткування» та 073 «Менеджмент», викладання окремих обов'язкових та вибіркових курсів в межах освітніх програм, залучення іноземних фахівців для проведення лекцій та заходів, організації навчання та розвитку навичок комунікацій англійською мовою співробітників університету. Частка аудиторних годин у загальній кількості аудиторних годин, протягом яких викладання навчальних дисциплін на факультеті економіки і управління здійснюється англійською в 2023 році становила 13,8 % (у 2022 р. – 8,5%).

Для здійснення результативної міжнародної діяльності 28 викладачів підтвердили знання іноземної мови та отримали сертифікат B2.

Безумовним здобутком 2023 року став набір 39 іноземних студентів з Китайської Народної Республіки на навчання на повноцінні 3 освітні програми з викладанням англійською мовою: 073 Менеджмент (магістратура та аспірантура); 071 Облік і оподаткування (магістратура). Цей набір загалом збільшить кількість освітніх курсів, які викладаються англійською мовою. Від якості організації освітнього процесу та якості освіти в цьому напрямі залежить репутація університету в цілому і можливості подальшого збільшення контингенту іноземних студентів. Динаміку кількості іноземних здобувачів вищої освіти за останні три навчальні роки представлено у таблиці 8.

Таблиця 8

Кількість іноземних здобувачів вищої освіти факультету економіки і управління

ОКР	Навчальний рік	2021-2022*	2022-2023*	2023-2024*
бакалавр		6	2	2
магістр		3	1	34
PhD		-	-	10
Усього		9	3	46

Поширенню іноземної мови сприяє залучені до освітнього та наукового процесу іноземних фахівців. Протягом 2021-2023 р.р. до проведення лекцій та заходів англійською мовою в університеті було залучено більше 10 іноземних фахівців із закордонних академічних та наукових установ, представників бізнесу (Естонія, Польща, США, Великобританія, Канада, Німеччина, Нідерланди, Японія, Ізраїль).

Організація навчання та розвитку навичок комунікацій англійською мовою співробітників та здобувачів факультету економіки і управління здійснюється в межах реалізації таких проєктів:

- проєкт представництва ЄС в Україні REDU «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності та підтримка громад». У 2022 році 15 викладачів та співробітників факультету закінчили навчання навичкам комунікації англійською мовою з отриманням сертифікатів.

- у рамках проєкту партнерства Twinning в Україні та співробітництва з Royal Holloway University of London викладачі, співробітники та студенти факультету взяли участь у вивченні англійської мови на платформі ReallyEnglish.

Викладачі факультету економіки і управління, в рамках інтернаціоналізації освітнього середовища, протягом 2021-2023 рр. брали участь у різних програмах міжнародної академічної мобільності. У табл. 9 надано показники академічної мобільності штатних науково-практичних працівників факультету, що є основою для пошуку міжнародних партнерів та підвищення академічної репутації університету в світі.

Таблиця 9

Кількість штатних НПП факультету, які брали участь у програмах міжнародної академічної мобільності

Кафедра	Рік,	2021	2022	2023
Економіки і підприємництва		3	2	5
Обліку і оподаткування		1	1	2
Фінансів та банківської справи		2	3	-
Публічного управління, менеджменту та маркетингу		5	3	8
Міжнародної економіки і туризму		-	-	1
Усього		10	9	16

У 2022-2023 н.р. проф. Семененко І. М. пройшла очне стажування в рамках програми DAAD в Ганноверський університет імені Лейбніца (LUN) за навчальним курсом «Менеджмент інтернаціоналізації та німецько-українське академічне співробітництво». У 2023 році проф. Семененко І. М. пройшла стажування в рамках чесько-українського проєкту Transnational Academic Knowledge-Sharing (ТАК) на базі Університету Менделя в м. Брно (Чехія) за підтримки Міністерства закордонних справ Чехії членству у Всеукраїнській громадській організації «Професійна мережа дослідників та менеджерів вищої освіти в Україні» (PNRM), яка є одним із партнерів проєкту ТАК.

Здобувачка Захарова Анастасія Іванівна (ЕК-18з) в 2021-2022 н.р. взяла участь у програмі міжнародної академічної мобільності в Thomas Bata University in Zlin (м. Злін, Чехія). З 25 вересня по 28 жовтня 2023 року здобувачки кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу Анастасія Ліщишина (МАР-21д) та Ксенія Бабік (МЗЕД-23дм) взяли участь у реалізації програми

міжнародної академічної мобільності і пройшли стажування в Університеті Менделя місто Брно, Чехія. Протягом 2023 року здобувачка кафедри фінансів та банківської справи Крістіна Россошанська (ФКР-22д) пройшла тримісячне стажування в Сенаті при Парламенті Італії.

У табл. 10 надано кількість здобувачів денної форми здобуття освіти, які взяли участь у програмах міжнародної академічної мобільності.

Таблиця 10

Кількість здобувачів, які взяли участь у програмах міжнародної академічної мобільності

Кафедра	Рік,	2021	2022	2023
Економіки і підприємництва		-	7	12
Обліку і оподаткування		-	3	5
Фінансів та банківської справи		-	3	5
Публічного управління, менеджменту та маркетингу		-	3	2
Міжнародної економіки і туризму		-	-	2
Усього			14	26

Кафедри факультету економіки і управління здійснюють своє співробітництво з іноземними університетами, освітніми та науковими установами: Федеральний коледж освіти (Нігерія), Університет Ватерлоо (Онтаріо, Канада), Західночеський університет (м. Пльзень, Чехія), The Hague University of Applied Sciences (Нідерланди), Leibniz University Hannover (Німеччина), American University in Cairo (Египет), European Association for International Education, Бірмінгемський університет (Велика Британія), Східно-Казахстанський державний технічний університет ім. Д.Серикбаєва (Казахстан), SMA University (Рига, Латвія), Instytut Badawczy-Rozwojowo Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego (Lublin, Polska).

Протягом 2021-2023 року за участю викладачів факультету економіки і управління у було підготовлено та подано більше, ніж 20 заявок на участь у міжнародних грантових та дослідницьких проєктів різного спрямування.

У тому числі, викладачами факультету (проф. Семененко І.М., проф. Д'яченко Ю.Ю., Чанкотадзе Я.О.) протягом 2023-2024 р.р. подано 5 проєктних заявок за програмами «Еразмус+».

Співробітники факультету активно брали участь у таких проєктах протягом 2021-2023 рр.:

1. Програма «Горизонт-Європа». Проєкт HEI4S3-RM «Розбудова екосистеми лабораторій інтеграції у закладах вищої освіти для сприяння смартспеціалізації а також інновації в сталій сировині в Європі».

2. Проєкт «Підтримка відновлення місцевого самоврядування та відбудови і реконструкції громад в Україні». Проєкт впроваджується Агентством міжнародного співробітництва асоціації муніципалітетів Королівства Нідерланди VNG International у партнерстві з Асоціацією Міст України на основі меморандуму про взаєморозуміння між СНУ ім. В. Даля та VNG International.

3. Проєкт «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад» (REDU), який реалізується спільно з Інститутом вищої освіти НАПН, Британською Радою в Україні та Маріупольським державним університетом.

4. Проєкт Центру регіональної безпеки університету за підтримки Відділу громадської дипломатії НАТО, яким передбачалося інформування здобувачів, викладачів та громадськості про питання регіональної та національної безпеки.

5. Проєкт «Міжуніверситетська науково-педагогічна співпраця з акцентом на передачу чеських ноу-хау в галузі управління вищою освітою, співробітництво у сфері професійної видавничої діяльності, наукове та академічне співробітництво». TAK – Transnational Academic Knowledge-sharing: Czech-Ukraine Initiative, Цифрове лідерство та стратегічне управління, Чехія.

6. Програма Study Tours to Poland, у співпраці з Польсько-Американською Комісією Фулбрайта та Програмою ім. Фулбрайта в Україні, «Розробка нових сучасних освітніх програм (як

міждисциплінарних, так і монодисциплінарних) що максимально відповідатимуть потребам ринку праці в контексті повоєнної відбудови України», жовтень-грудень 2023 р. (м. Люблін, Польща)

7. Проект «Дослідження діяльності переміщених екологічних громадських організацій і активістів Донеччини і Луганщини», 2023 р., організатор Міжнародний фонд «Відродження».

8. Проект «Розробка екологічного профілю Калуської міської територіальної громади Львівської області в межах проекту – «Еко-профіль громади», 2023 р., організатор Міжнародний фонд «Відродження».

9. Проект «Еко-профіль та адаптація до змін клімату громади» в межах Ініціативи з розвитку екологічної політики й адвокації в Україні (ЕРАІУ), м. Калущ, м. Івано-Франківськ.

10. Проект «Regional transformation by joint smart solutions/Трансформація регіонів через спільні розумні рішення», USAID.

11. Проект «Менеджмент інтернаціоналізації та німецько-українського академічного співробітництва», DAAD Ukraine.

12. Проект «Посилення спроможності з фандрайзингу для переміщених університетів» (Програма імені Фулбрайта в Україні «Зміцнення переміщених українських університетів задля сталого розвитку», 2023).

Перспективи розвитку факультету економіки і управління

Перспективні завдання за пріоритетом 1. Якість викладання і навчання

1. Збереження та посилення кадрового потенціалу факультету.
2. Відновлення освітнього середовища, зокрема шляхом запровадження в освітньому процесі концепції Цифрового університету та формування нової матеріально-технічної бази для забезпечення освітнього процесу в умовах евакуації.
3. Акредитація освітніх програм.
4. Підвищення якості підготовки фахівців, набуття студентами загальних та спеціальних компетентностей шляхом впровадження в освітній процес дуальної форми здобуття освіти.

Перспективні завдання за пріоритетом 2. Збереження та розвиток наукового потенціалу

1. Активізація участі всіх кафедр щодо збільшення обсягу надходжень до спеціального фонду за результатами наукових та науково-технічних робіт за господарчими договорами, за проектами міжнародного співробітництва.
2. Розширення можливостей для участі науковців у роботі спільних наукових проєктів регіонального, національного та світового рівня.
3. Активізація наукової роботи серед викладачів та здобувачів.
4. Збільшення кількості проіндексованих публікацій НПП у виданнях, які індексуються у наукометричних базах Web of Science та Scopus.

Перспективні завдання за пріоритетом 3. Розвиток університетської спільноти та взаємодії з громадою

1. Підтримка та культивування системи цінностей університетської спільноти.
2. Сприяння у прагненні співробітників до саморозвитку та удосконалення додаткових компетентностей.
3. Залучення факультету до розбудови активної взаємодії з громадами (органи влади, органи місцевого самоврядування, бізнес-організації, громадські організації тощо).
4. Підтримка організаційної спроможності студентського самоврядування (менторство, нетворкінг, тренінги щодо інституційного розвитку та діяльності, створення та розвитку громадських організацій, волонтерства тощо).

Перспективні завдання за пріоритетом 4. Інтернаціоналізація діяльності

1. Поширення та поглиблення співпраці з закордонними університетами та міжнародними організаціями, зокрема залучення іноземних фахівців, проєктів та програм до

покращення якості освіти та освітнього процесу, а також розширення програм міжнародної академічної мобільності.

2. Залучення іноземних фахівців (представників ЗВО, роботодавців, міжнародних організацій) до проведення спільних заходів для удосконалення освітніх програм та освітніх компонент.

3. Поширення використання англійської мови в освітньому процесі.

4. Розширення географії залучення іноземних студентів.

Разом з тим Вчена рада відзначає певні недоліки в роботі факультету економіки і управління:

- простежується тенденція зниження якості та успішності навчання;
- не всі кафедри факультету беруть активну участь у міжнародних, національних та регіональних проєктах;
- низька ефективність науково-освітніх програм третього рівня (PhD) щодо захисту дисертаційних робіт;
- відсутність необхідної матеріально-технічної бази для здійснення освітнього процесу;
- низька активність співробітників та здобувачів кафедри міжнародної економіки і туризму в програмах міжнародної академічної мобільності;
- на кафедрах факультету не виконуються конкурсні наукові дослідження за держбюджетним фінансуванням НДР.

На підставі вищевикладеного:

ВЧЕНА РАДА ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Доповідь декана факультету економіки і управління Івченка Є. А. взяти до відома. Обговорити матеріали доповіді на засіданнях кафедр факультету.

Термін – до 31.05.2024

Відповідальні – декан факультету, завідувачі кафедрами.

2. Вжити заходів щодо покращення агітаційної та профорієнтаційної роботи серед випускників шкіл та технікумів з метою збільшення контингенту здобувачів вищої освіти за освітніми програмами бакалавра. Посилити інформаційну роботу з представниками підприємств та організацій щодо можливостей отримання другої вищої освіти ОКР магістра. Сприяти зростанню контингенту не менш, ніж на 2% у 2024 році загалом за всіма освітніми програмами всіх ступенів освіти порівняно з минулим роком.

Термін: постійно.

Відповідальні: декан факультету, завідувачі кафедр.

3. Посилити роботу викладачів факультету економіки і управління зі збільшення кількості публікацій у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science: забезпечити щорічно публікацію не менш, ніж 2 статей для докторів наук, 1 – для кандидатів наук.

Термін: 2024-2025 рр.

Відповідальні: декан факультету, завідувачі кафедр.

4. Проаналізувати успішність навчання здобувачів за всіма освітніми програмами та формами здобуття освіти, виявити причини зниження успішності, розробити та запровадити план заходів щодо покращення якості освіти на факультеті. Сприяти підвищенню успішності навчання до не менш, ніж 70%, а якості не менше – 40%.

Термін: 2024-2025 рр.

Відповідальні: декан факультету, завідувачі кафедр, гаранті освітніх програм.

5. Продовжувати розвивати співпрацю з міжнародними організаціями та забезпечити участь всіх кафедр у міжнародних наукових та освітніх проєктах протягом наступних років.

Термін: постійно

Відповідальні: декан факультету, завідувачі кафедр.

6. Кафедрам факультету взяти участь у конкурсах на гранти Національного фонду досліджень, конкурсах держбюджетних фундаментальних та прикладних досліджень, конкурсі Президента України для молодих вчених, програми Державного замовлення на науково-технічні розробки, грантів Кабінету міністрів України колективам молодих вчених, конкурсах спільних міжнародних проєктів.

Термін: 2024 р.

Відповідальні: декан факультету, завідувачі кафедр.

7. Продовжити пошук додаткових джерел фінансування НДР шляхом укладання господарчих договорів з підприємствами та надання науково-консультативних послуг. Досягти збільшення фактичного надходження коштів за господарчими договорами на 10 % у порівнянні з показником за 2023 рік.

Термін – протягом 2024 р.

Відповідальні: декан факультету, завідувачі кафедр.

8. Підвищити ефективність науково-освітніх програм третього рівня (PhD) щодо захисту дисертаційних робіт.

Термін – протягом 2024-2027 р.

Відповідальні: декан факультету, завідувачі кафедр, гаранті освітніх програм, наукові керівники.

9. Контроль за виконанням рішення покласти на проректорів за напрямками діяльності.

Вчений секретар

Г.О. Бойко